

Warszawa, 5 grudnia 2002 r.

Opinia dotycząca projektu nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w części dotyczącej nałożenia dodatkowych opłat na przedsiębiorców reklamujących lub promujących napoje alkoholowe

Proponowane regulacje prawne są analogiczne do przyjętych w ustawie z dnia 29 lipca 1992 r. o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach (t.j. Dz. U. z 1998 r. Nr 102, poz. 650) w rozdziale 4a - Dopłaty do stawek w grach liczbowych. Różnica polega tylko na przedmiocie podlegającym dodatkowym opłatom. Zgodnie z propozycją zawartą w art. 13¹ ust. 12 *„podmioty, których produkty są reklamowane (...) obowiązane są przekazać kwotę w wysokości 10% wartości netto zakupu usług reklamowych na wyodrębniony rachunek utworzony w tym celu przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu.”* Proponuje się zatem zwiększenie obciążeń zakupu określonego rodzaju usług (reklamy piwa).

Środki uzyskane na podstawie powyższego przepisu mają być gromadzone w postaci środka specjalnego przy ministrze właściwym do spraw kultury fizycznej i sportu i przeznaczone na dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych oraz rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży oraz osób niepełnosprawnych. Rozdział tak zgromadzonych środków ma odbywać się na podstawie przepisów

rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

Opisana wyżej zmiana ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odchodzi od przyjętych w niej zasad, że środki gromadzone na podstawie tej ustawy przeznacza się na prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Można powiedzieć, że przyjęte rozwiązanie stanowi niebezpieczny precedens dla podmiotów prowadzących działania ograniczające skutki problemów alkoholowych w postaci jeszcze węższego określania przeznaczenia środków finansowych uzyskanych na podstawie tej ustawy i w konsekwencji rywalizacji o środki z tego tytułu. W rezultacie tej zmiany w ustawie będą przepisy dotyczące finansowania kultury fizycznej (sportu), co moim zdaniem nie wchodzi w zakres ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W proponowanych przepisach nie ma postanowień, które nakazywałyby ministrowi właściwemu do spraw kultury fizycznej i sportu uwzględniać, przy wydawaniu rozporządzenia w sprawie wykorzystania środków finansowych, podstawowe cele ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Wyjaśnienia wymaga - moim zdaniem - relacja między środkiem specjalnym gromadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu na podstawie art. 47b ustawy o grach losowych ... i na podstawie przedkładanej propozycji. W obydwu przypadkach przyjmuje się, że wpływy przeznaczone są wyłącznie na dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych oraz rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży oraz osób niepełnosprawnych. Czy intencją jest istnienie dwóch równoległych źródeł zasilania „sportu” w postaci środka specjalnego, czy też miałyby być to jeden rachunek, na który spływałyby należne środki z dwu tytułów?

Można też postawić pytanie dotyczące prawa korzystania z nowo tworzonego środka specjalnego instytucji powołanej ustawą z dnia 7 czerwca 2002 r. o Polskiej Konfederacji Sportu (Dz. U. Nr 93, poz. 820)? W art. 13 ust. 2 pkt 6 tej ustawy mówi się, że przychodami Konfederacji są dotacje udzielane przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu ze środków pochodzących z dopłat do stawek w grach liczbowych? Czy intencją projektodawcy jest sytuacja, w której środki z wpłat na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości nie będą mogły zasilać Polskiej Konfederacji Sportu?

Ze względu na szczególny charakter jakiego nabiera znaczenie pojęcia „usługa reklamowa” należałoby rozważyć precyzyjne zdefiniowanie tego pojęcia na potrzeby tej ustawy w art. 2¹ ustawy zmienianej.

W związku z propozycją wprowadzenia nowego „parapodatku” od zamawianych usług na reklamę napojów alkoholowych niezbędny jest odpowiednio długi czas wejścia w życie proponowanego przepisu.

Sporządził: Grzegorz Ciura